

Distopik Olumsuz Baskıcı Bir Kara Komedi

– kul mehmet · 28 Ekim 2025

Distopik (Olumsuz, Baskıcı,) Bir Kara Komedi

Şehrin gökyüzü, sürekli gri bir filtreye kaplanmış gibiydi; yağmur yağmasa da sanki herkes kendini sürekli nemli hissediyordu. İnsanlar, yediği ekmekten memnun olmamakta, ama yine de sıraya girmekten vazgeçmemekteydi. Sıradaki kişi her zaman biraz daha gergindi, çünkü sıra her geçen gün biraz daha uzun, biraz daha anlamsız hale geliyordu.

Bu şehirde mutluluk, bir haftada bir dağıtılan “şükür kartları” ile ölçülüyordu. Kartlar, renklerine göre ayrı bir anlam taşıyor ve çoğu zaman insanları daha fazla kafa karışıklığına sürüklüyordu. Bugün mavi kartı alanlar, “yarın biraz daha memnun olmalısınız” uyarısıyla eve gönderiliyordu. Sarı kartı alanlar ise “daha dikkatli gülün, aksi hâlde ceza gelebilir” notunu alıyordu. Kimse kırmızı kartın ne anlama geldiğini tam olarak bilmiyordu, ama herkes bir şekilde korkuyordu.

Ahmet, kırmızı kartla eve dönerken, kedisinin kafasına taktığı küçük sarı şapka sayesinde bir nebze olsun rahatlamış hissetti. Kedisi, şehrin diğer kedilerinden farklı olarak, sanki her şeyi biliyor, ama hiçbir şeyi önemsemiyordu. Ahmet’in düşüncesine göre, eğer insanlar kediler gibi kayıtsız olabilseydi, bu distopik şehir bir nebze daha yaşanabilir hâle gelirdi.

Ama burada, insan olmanın komik yanı tam da buydu: Herkes her gün “daha iyi bir dünya” umuduyla uyuyor, ama uyanınca yeniden saçma kuralların ve anlamsız sıranın içine düşüyordu. Ahmet, bir an için gülmeye başladı; çünkü fark etmişti ki, kendi gülüşü bile kurallara tabiydi. Kendisini güldürebilmek için bile izin alması gerekiyordu.

O akşam, şehirde elektrikler kesildiğinde insanlar pencerelerine yapıştı. Elektriksiz bir şehirde hayatın ne kadar tuhaf ve küçük olduğunu fark etmek gerekiyordu. Kimse bunu yüksek sesle söyleyemiyordu; çünkü gülmek, bazen ihanetle eşdeğer olabiliyordu. Ahmet ise elektrikler kesildiğinde kedisini kucağına aldı, karanlıkta birlikte yürüdüler ve birbirlerine sessizce, “Biz hâlâ insanız” dediler.

İşte bu şehir, baskıcı ama insancıldı; baskıcı ama bir nebze sevecendi. İnsanlar belki kurallara uyuyor, belki saçmalıyordu, ama hâlâ kendi küçük mutluluklarını ortaya çıkarıyordu. Ve belki de en büyük komedi, tam da bu tuhaf karışımda gizliydi: İnsanlık, en karanlık düzenlemelerde bile var olmayı başarabiliyordu, hem de gülümseyerek.

Ahmet ertesi sabah, mavi kartının geçerliliğini kutlamak için kahvaltı salonuna indi. Salon dediysem, aslında bir tuvalet ve küçük bir masa vardı; fakat şehirdeki resmi belgelerde hâlâ “Toplum Kahvaltı Merkezi” olarak geçiyordu. Ahmet’in yanına Meryem oturdu, gözlerinde hafif bir umutsuzluk ve yoğun bir mizah vardı.

“Bugün sarı kart aldın mı?” diye sordu Meryem, ekmeğinden minik bir parça kopararak.

“Hayır, mavi. Ama dün kırmızı kart yedim. Bence kedim suçlu.” Ahmet kedisine bakıp gülümsedi; kedi bu sırada bir gazeteyi patisiyle çevirmeye çalışıyordu, sanki okuyup anlamaya çalışıyordu.

“Bence de suçlu. Ama kim bilir, belki de kedi kartlar yüzünden endişeleniyor, biz de endişeleniyoruz.”

Döngü sonsuz,” dedi Meryem, gözlerini kahve fincanından ayırmadan.

O sırada kapıdan bir anons geldi:

“Dikkat! Bugün suyun rengi mavi yerine yeşil olacak. Lütfen uygun bardakları kullanınız. Uyumsuzluk cezaya tabidir.”

Ahmet ve Meryem birbirine baktı. “Yeşil su... Neden olmasın?” diye mırıldandı Ahmet.

“Bence suyun rengi değişiyor ki insanlar birbirine çemkirebilsin. Mantıklı bir neden olmasa da mantıklı gibi hissettiriyor.”

Öğle saatlerinde, sokaklarda tuhaf bir sessizlik vardı. İnsanlar yürüyordu ama adımlarını ölçüyordu; her üç adımda bir durup bir diğerine göz ucuyla bakıyor, “Yeterince dikkatli miyiz?” diye soruyorlardı.

Ahmet, kedisine birlikte yürürken, bir çocuğun ağladığını fark etti.

“Ne oldu küçük?” diye sordu Ahmet.

“Gülmek yasak, ama gülüyorum,” dedi çocuk. Ahmet gülümsedi, çünkü bu şehirde en cesur hareket, bazen sadece gülmekti.

Akşam olduğunda, Ahmet ve Meryem elektrikler kesildiğinde yaptıkları gibi bir mumun etrafında toplandılar. Bu kez diğer apartman sakinleri de katılmıştı; herkes sessizce, ama bir nebze de alaycı bir şekilde, kendi küçük toplantıyı yapıyordu: Birbirlerine ışığı paylaşmak ve sessizce “Hâlâ insanız” demek.

Meryem fısıldadı:

“Biliyor musun, belki de bu şehir komedi. Ama insancıl bir komedi. Her saçmalığın arasında hâlâ bir parça umut var.”

Ahmet kedisini kucağına aldı ve cevap verdi:

“Umarım. Çünkü eğer bu şehirde umut yoksa kediyle konuşmak bile anlamsız olurdu.”

Ve böylece, sıkıcı bir şehrin gri gökyüzü altında, insanlar hem kurallara uymaya devam etti, hem de küçük, komik ve insancıl direnişlerini sürdürdü. Her gün bir saçmalık, her gün bir gülümseme ve her gün biraz daha insan olmanın tadı...

Sevgili Günlük,

Bugün şehrin “yeşil su” günüydü. Evet, su mavi yerine yeşildi ve insanlar panik hâlinde doğru bardakları arıyordu. Bazıları bardak yerine ayakkabı getirdi, bazıları ise direkt gözü kapalı içmeye çalıştı. Kahvaltı salonunda Meryem ve ben, kendi bardaklarımızı bulmaya çalışırken birbirimize baktık ve kahkahalarımızın resmi olarak yasak olduğunu hatırlayıp sessizce güldük. Kedim, bana bakıp sanki “İşte bu yüzden seni seviyorum” der gibi miyavladı.

Öğle saatlerinde apartmanda “Adım Kontrol Ekibi” belirdi. İnsanlar üçer adımda duruyor, adımlarını kaydediyordu. Çocuklar bunu oyun zannetti; yetişkinler ise korkuyla gülümsüyordu. Bir kadın bana sordu:

“Ahmet, sen kaç adım attın?”

“Üç,” dedim.

“Yanlış! Ama doğru hissettiriyor, değil mi?” dedi. Evet, doğru hissettirdi... Ne garip bir şehir.

Akşam olunca elektrikler yine kesildi. Bu kez insanlar mumların etrafında toplanmak yerine eski radyolarını açtı. Fakat radyo da kendi kendine konuşuyor, saçma haberler veriyordu: “Bugün gökyüzü

hafif pembe olacak. Kuşlar protestoya katılacak." İnsanlar bunu gerçek kabul etti. Biz ise kediyi alıp balkona çıktık, pembe gökyüzünü izledik ve sessizce, "Hâlâ insanız" dedik.

Sevgili Günlük,

Bugün kırmızı kartın anlamını öğrenmeye karar verdim. İnsanlar, kırmızı kart alanların "fazla düşünmemesi gerektiğini" söylüyordu. Ama kimse net bir şey söylemiyordu. Yani mantıklı bir kural, mantıksız bir biçimde uygulanıyordu.

Meryem bana fısıldadı:

"Bence kırmızı kart alanlar, gülmeyi unutuyor. Ya da unutmuyormuş gibi yapıyor."

Kedim, kırmızı kartımı burnuna sürtüp onayladı. Yani her şey normaldi.

Öğleden sonra bir grup insan, şehir meydanında "Anlamsızlık Yürüyüşü" düzenledi. Herkes sırayla sağa ve sola bakıyor, kendi varlığını sorguluyordu. Ben ve Meryem de katıldık, kedim de bayrak gibi omzumda yürüyordu. İnsanlar, yürüyüşü komik buldu; ama gülmek hâlâ yasaktı.

Sevgili Günlük,

Bugün insanlar elektrik kesintisinde mum yerine eski oyuncak bebekleri ile toplandılar. Herkes bebekleriyle konuşuyor, kuralları hiçe sayıyor, kendi küçük direnişini yapıyordu. Meryem bana, "Biliyor musun, bu şehirde kuralları çiğnemek bile kural haline geldi," dedi.

Ben de kediyi alıp balkona çıktım, gökyüzüne baktım. Rüzgâr uğuldayarak şehri tarıyordu. Ve fark ettim ki, ne kadar saçma olursa olsun, insanlar hâlâ birbirine bakıyor, hâlâ umut arıyor, hâlâ insanca gülümseyebiliyordu, vesselam.

Mehmet Aluç